

T.C.

MAHKEMES

ESAS NO :

DAVACI : ADINA TÜM BELED YE VE YEREL YÖNET M
H ZMETLER EMEKLER SEND KASI

VEK L : AV. SEVG KARADUMAN
-UETS[16335-33682-50610]

DAVALI :

DAVANIN ÖZET : Davalı belediyede ef olarak görev yapmaktayken 677 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kamu görevinden çıkarılan ve Ola anüstü Hal lemleri nceleme Komisyonu'nun 31/03/2020 tarihli kararıyla göreve iade edilen davacının, ihraçta geçen süre zarfındaki sosyal denge sözle mesi tazminatının yasal faiziyle birlikte tarafına ödenmesi istemiyle yaptı ı 15/06/2020 tarihli ba vurunun reddine dair 15/06/2020 tarih ve E.26457 sayılı davalı idare i leminin ve i lemin dayana ı olarak gösterilen, Bem-Bir-Sen ile davalı idare arasında 15/01/2018 tarihinde imzalanan Sosyal Denge Sözle mesi'nin 14.maddesinin (c) fıkrasında yer alan "Memurlar sosyal denge sözle mesindeki mali hükümlerden i yerinde fiilen çalı tı ı sürece (yıllık izin hariç) faydalanır" hükmünün; hukuka aykırı oldu u, sosyal denge tazminatının mali ve sosyal haklardan oldu u, göreve iade edilen davacıya ilgili yasal düzenlemeler uyarınca mali ve sosyal haklar kapsamında sosyal denge tazminatının da ödenmesi gerekti i, iptali istenilen sözle me hükmünün yasal dayana ının bulunmadı ı, yasada yer almayan kısıtlamanın sözle me hükmüyle getirilemeyece i, aynı kısıtlamayı içeren benzer sözle me hükümlerinin iptali yönünde yargı kararları bulundu u ileri sürülerek iptalleri ile dava konusu i lemler nedeniyle davacının yoksun kaldı ı parasal hakların yasal faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZET : Davada süre a ımı bulundu u, dava konusu i lemin hukuka uygun oldu u, sosyal denge tazminatının niteli i itibariyle fiilen çalı maya ba lı bir ödeme oldu u, ilgili mevzuattaki emredici düzenleme nedeniyle fiili çalı ma artının sözle me hükmüne konuldu u, 2006/10344 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın "Görevin fiilen yapılması" ba lıklı 6.maddesinin SDS tazminatını da kapsadı ı, ödenmesi gereken tüm hakların davacıya ödendi i belirtilerek davanın reddi gerekti i savunulmaktadır.

TÜRK M LLET ADINA

Karar veren 3. dare Mahkemesi'nce dava dosyası incelendikten sonra i in gere i gr ld:

Davalı idarenin süre a ımına yönelik itirazı yerinde görülmeyerek i i esasına geçildi.

Dava; davalı belediyede ef olarak görev yapmaktayken 677 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kamu görevinden çıkarılan ve Ola anüstü Hal lemleri nceleme Komisyonu'nun 31/03/2020 tarihli kararıyla göreve iade edilen davacının, ihraçta geçen süre zarfındaki sosyal denge sözle mesi tazminatının yasal faiziyle birlikte tarafına ödenmesi istemiyle yaptı ı 15/06/2020 tarihli ba vurunun reddine dair 15/06/2020 tarih ve E.26457 sayılı davalı idare

ESAS NO :

İ leminin ve İ lemin dayana ı olarak gösterilen, Bem-Bir-Sen ile davalı idare arasında 15/01/2018 tarihinde imzalanan Sosyal Denge Sözle mesi'nin 14.maddesinin (c) fıkrasında yer alan "Memurlar sosyal denge sözleşmesindeki mali hükümlerden İ yerinde fiilen çalış tı ı sürece (yıllık izin hariç) faydalanır" hükmünün iptalleri ile dava konusu İ lemler nedeniyle davacının yoksun kaldı ı parasal hakların yasal faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle açılmış tır.

Anayasa'nın 128. maddesinde; memurların ve di er kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve di er özlük İ lerinin kanunla düzenlenece İ, ancak, malî ve sosyal haklara İli kin toplu sözleşme hükümlerinin saklı oldu u hüküm altına alınmış tır.

Sosyal denge tazminatı, ba langıçta yalnızca toplu İ sözleşme taraf İ çilere ödenen; ancak yerel yönetimlerde çalış an İ çilerle aynı yerde, aynı nitelikte görev yapan kamu görevlilerine de, e itsizlik oluş masına engel olmak amacıyla ve herhangi bir yasal dayana ı bulunmaksızın ödenmeye ba lanan bir parasal hak olarak uygulamada fiilen (de facto) do mu tur.

11.04.2012 tarih ve 28261 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlü e giren 6289 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu'nda De İ iklik Yapılmasına Dair Kanun'la konu yasal dayana a kavu mu ; Kanunun 1. maddesiyle, "Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu"nun adı, "Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözle me Kanunu" olarak de İ tirilmiş ; 33. maddesiyle, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye Ek 15. madde eklenmiş ; 22. maddesiyle de, 4688 sayılı Kanun'un 32. maddesi de İ tirilmiş tir.

6289 sayılı Kanun'un 33. maddesi ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye eklenen Ek 15. maddede, belediyeler ve ba lı kurulu ları ile il özel idarelerinin kadro ve pozisyonlarında istihdam edilen kamu görevlilerine sosyal denge tazminatı ödenebilece İ, sosyal denge tazminatının ödenebilecek aylık tutarının, 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözle me Kanununa göre yapılan toplu sözleşme belirlenen tavan tutarı geçmemek üzere ilgili belediye ve il özel idaresi ile ilgili belediye ve il özel idaresinde en çok üyeye sahip kamu görevlileri sendikası arasında anılan Kanunda öngörülen hükümler çerçevesinde yapılabilecek sözleşmeyle belirlenece İ kuralına yer verilmiş tir.

4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözle me Kanunu'nun "Mahalli idarelerde sözleşme imzalanması" ba lıklı 32. maddesinde; 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Ek 15. maddesi hükümleri çerçevesinde sosyal denge tazminatının ödenmesine belediyelerde belediye ba kanının teklifi üzerine belediye meclisince, il özel idaresinde valinin teklifi üzerine il genel meclisince karar verilmesi halinde, sözleşme döneminde verilecek sosyal denge tazminatı tutarını belirlemek üzere ilgili mahalli idarede en çok üyeye sahip sendikanın genel bakanı veya sendika yönetim kurulu tarafından yetkilendirilecek bir temsilcisi ile belediyelerde belediye bakanı, il özel idaresinde vali arasında toplu sözleşme sürecinin tamamlanmasını izleyen üç ay içerisinde sözleşme yapılabilece İ, bu sözleşmenin bu Kanunun uygulanması bakımından toplu sözleşme sayılmayaca ı ve bu kapsamda Kamu Görevlileri Hakem Kuruluna ba vurulamayaca ı kurala ba lanmış tır.

Dava dosyasının incelenmesinden; davalı belediyede ef olarak görev yapmaktayken 677 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kamu görevinden çıkarılan ve Ola anüstü Hal lemleri nceleme Komisyonu'nun 31/03/2020 tarihli kararıyla görevi iade edilen davacının, ihraçta geçen süre zarfındaki sosyal denge sözleşmesi tazminatının yasal faiziyle birlikte tarafına ödenmesi istemiyle yaptığı 15/06/2020 tarihli ba vurunun, 15/06/2020 tarih ve E.26457 sayılı davalı idare İ lemiyle reddi üzerine, ba vurunun reddine İli kin İ lemin ve İ lemin dayana ı olarak gösterilen, Bem-Bir-Sen ile davalı idare arasında 15/01/2018 tarihinde imzalanan Sosyal Denge

ESAS NO

:

Sözle mesi'nin 14.maddesinin (c) fıkrasında yer alan "Memurlar sosyal denge sözleşmesindeki mali hükümlerden i yerinde fiilen çalı tı ı sürece (yıllık izin hariç) faydalanır" hükmünün; hukuka aykırı oldu u, sosyal denge tazminatının mali ve sosyal haklardan oldu u, göreve iade edilen davacıya ilgili yasal düzenlemeler uyarınca mali ve sosyal haklar kapsamında sosyal denge tazminatının da ödenmesi gerekti i, iptali istenilen sözleşme hükmünün yasal dayana nının bulunmadı ı, yasada yer almayan kısıtlamanın sözleşme hükmüyle getirilemeyece i, aynı kısıtlamayı içeren benzer sözleşme hükümlerinin iptali yönünde yargı kararları bulundu u ileri sürülerek iptali ile dava konusu i lemler nedeniyle davacının yoksun kaldı ı parasal hakların yasal faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle bakılan davanın açıldı ı anla ılmaktadır.

Yukarıda yer verilen ilgili Anayasa ve mevzuat hükümleri uyarınca, memurlar ve di er kamu görevlilerinin malî ve sosyal haklara ili kin toplu sözleşme hükümleri hariç olmak üzere aylık ve ödenekleri ile di er özlük i lerinin kanunla düzenlenmesi gerekti inden, kanunla düzenlenmesi öngörülen bu türden hakların ödenmesi sürecindeki kesintilerin de aynı ekilde kanunla düzenlenmesi gerekmektedir.

Uyu mazlıkta; sosyal denge tazminatı ödemesini düzenleyen 375 sayılı KHK'da, 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nda veya ba ka bir kanunda sosyal denge tazminatı ödenmesi için fiilen görev yapmak gerekti i yönünde kanun hükmüyle getirilmi bir kısıtlama bulunmadı ından ve 375 sayılı KHK'nın ek 15.maddesi ile çerçevesi belirlenen, performans ödemesi niteli i ta ımayan bir parasal hak olan sosyal denge tazminatının ödeme kapsamının sözleşme hükmü ile kısıtlanması hukuken mümkün olmadı ından, dava konusu sözleşmenin 14/c maddesinde yer alan "Memurlar sosyal denge sözleşmesindeki mali hükümlerden i yerinde fiilen çalı tı ı sürece (yıllık izin hariç) faydalanır" hükmünde ve bu hükmüne dayanılarak, davacının ihraçta geçen sürelerine ili kin sosyal denge sözleşme tazminatının yasal faiziyle birlikte tarafına ödenmesi istemiyle yaptı ı 15/06/2020 tarihli ba vurunun reddine yönelik olarak tesis edilen 15/06/2020 tarih ve E.26457 sayılı dava konusu i lemde hukuka uyarlık bulunmadı ı sonucuna ula ılmı tır.

Di er yandan, her ne kadar davalı idarece; Devlet Memurlarına Ödenecek Zam ve Tazminatlara ili kin 2006/10344 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın, "Görevin fiilen yapılması" ba lıklı 6.maddesinin sosyal denge sözleşme tazminatını da kapsadı ı ileri sürülmü se de; aynı Bakanlar Kurulu Kararı'nın "Kapsam ve dayanak" ba lıklı 1.maddesinde ödenecek zam ve tazminatların sayma usulü ile cetvellerde gösterildi i ve sayılan tazminatlar arasında sosyal denge sözleşme tazminatının bulunmadı ı anla ıldı ından, davalı idarenin bu iddiasına itibar edilmemi tir.

Ayrıca; kamu görevinden çıkarıldıktan sonra Ola anüstü Hal lemleri nceleme Komisyonu kararı ile göreve iade edilen davacının kendisinden kaynaklanmayan sebeplerle alaca ına geç kavu ması ve bakılan davada dava konusu i lemlerde hukuka uygunluk bulunmaması nedeniyle; davacının, kamu görevinden çıkarılması sebebiyle fiilen görev yapamadı ı döneme ili kin sosyal denge tazminatlarının, her bir ödemenin hak edildi i tarihten itibaren i letilecek yasal faiziyle birlikte davalı idare tarafından hesaplanarak davacıya ödenmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle; davalı idare ile Bem-Bir-Sen arasında 15/01/2018 tarihinde imzalanan Sosyal Denge Sözleşme'nin 14.maddesinin (c) fıkrasında yer alan "Memurlar sosyal denge sözleşmesindeki mali hükümlerden i yerinde fiilen çalı tı ı sürece (yıllık izin hariç) faydalanır" hükmünün ve 15/06/2020 tarih ve E.26457 sayılı dava konusu davalı idare i leminin **iptallerine**, davacının kamu görevinden çıkarılması nedeniyle fiilen görev yapamadı ı döneme ait sosyal denge tazminatlarının her bir ödemenin hak edildi i tarihten itibaren i letilecek yasal

T.C.

ESAS NO : 2020/501

KARAR NO : 2021/266

faiziyle birlikte davalı idare tarafından hesaplanarak davacıya **ödenmesine**, a a ıda ayrıntısı gösterilen 144,10-TL yargılama gideri ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 2.040,00-TL vekalet ücretinin davalı idare tarafından davacıya ödenmesine, artan gider avansının talep edilmemesi halinde kararın kesinle mesinden sonra davacıya re'sen iadesine, kararın tebli ini izleyen günden itibaren **otuz (30) gün içerisinde** Mahkemesi'ne istinaf yolu açık olmak üzere, 19/03/2021 tarihinde oy birli iyle karar verildi.

Ba kan
SEY T AL U RA
165850

Üye
EDA YA AR GENÇ
191916

Üye
GÖKHAN GENEL
182242

YARGILAMA G DERLER		:
Ba vurma Harcı :	54,40 TL	
Karar Harcı :	54,40 TL	
Vekalet Harcı :	7,80 TL	
Posta Gideri :	27,50 TL	
TOPLAM :	144,10 TL	